УДК 005.336.1:005.2

Анастасія Леонідівна КОЛЯДА
викладач кафедри економічного аналізу, Одеський національний економічний університет, e-mail: anastasiya.kolyada@bk.ru

АНАЛІТИЧНА ОЦІНКА СИЛЬНИХ ТА СЛАБКИХ СТОРІН М'ЯСОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

Коляда, А. Л. Аналітична оцінка сильних та слабких сторін м'ясопереробних підприємств України / Анастасія Леонідівна Коляда // Вісник соціально-економічних досліджень: зб. наук. праць; за ред. М. І. Звєрякова (голов. ред.) та ін. (ISSN 2313-4569). – Одеса: Одеський національний економічний університет. – 2016. – Вип. 1. – № 60. – С. 281–288.

Анотація. *У статті виявлено тенденції розвитку м'ясопереробних підприємств України в трьох основних напрямках (аналіз показників ефективності використання виробничих ресурсів, аналіз ефективності використання фінансових ресурсів та аналіз показників рівня ділової активності) за допомогою групування за рівнем рентабельності продажу. В роботі проведена аналітична оцінка сильних та слабких місць підприємств м'ясопереробної галузі. Це дало можливість виявити пріоритетні шляхи подальшого розвитку досліджуваних суб'єктів господарювання в напрямку підвищення результативності їх виробничо-фінансової діяльності та зміцнення фінансової стійкості. Запропоновано відповідні заходи щодо подальшого підвищення ефективності функціонування вітчизняних м'ясопереробних підприємств.*

Ключові слова: *аналітична оцінка; сильні та слабкі сторони; управління ефективністю; виробничий потенціал; фінансові ресурси; ділова активність; результативність діяльності.*

Анастасия Леонидовна КОЛЯДА
преподаватель кафедры экономического анализа, Одесский национальный экономический университет, e-mail: anastasiya.kolyada@bk.ru

АНАЛИТИЧЕСКАЯ ОЦЕНКА СИЛЬНЫХ И СЛАБЫХ СТОРОН МЯСОПЕРЕРАБАТЫВАЮЩИХ ПРЕДПРИЯТИЙ УКРАИНЫ

Коляда, А. Л. Аналитическая оценка сильных и слабых сторон мясоперерабатывающих предприятий Украины / Анастасия Леонидовна Коляда // Вестник социально-экономических исследований: сб. науч. трудов; под ред. М. И. Зверякова (глав. ред.) и др. (ISSN 2313-4569). – Одесса: Одесский национальный экономический университет. – 2016. – Вып. 1. – № 60. – С. 281–288.

Аннотация. *В статье выявлены тенденции развития мясоперерабатывающих предприятий Украины в трех основных направлениях (анализ показателей эффективности использования производственных ресурсов, анализ эффективности использования финансовых ресурсов и анализ показателей уровня деловой активности) с помощью группировки по уровню рентабельности продаж. В работе проведена аналитическая оценка сильных и слабых мест предприятий мясоперерабатывающей отрасли. Это дало возможность выявить приоритетные пути дальнейшего развития исследуемых субъектов хозяйствования в направлении повышения результативности их производственно-финансовой деятельности и укрепления финансовой устойчивостии. Предложены соответствующие мероприятия по дальнейшему повышению эффективности функционирования отечественных мясоперерабатывающих предприятий.*

Ключевые слова: *аналитическая оценка; сильные та слабые стороны; управление эффективностью; производственный потенциал; финансовые ресурсы; деловая активность; результативность деятельности.*

Anastasiia KOLIADA
Lecturer of Economic Analysis Department, Odessa National Economics University, e-mail: anastasiya.kolyada@bk.ru

ANALYTICAL EVALUATION OF THE STRENGTHS AND WEAKNESSES OF MEAT PROCESSING ENTERPRISES OF UKRAINE

© КОЛЯДА А.Л., 2016

Koliada, A. (2016), Analytical evaluation of the strengths and weaknesses of meat processing enterprises of Ukraine. Ed.: M. Zveryakov (ed.-in-ch.) and others [Analitychna otsinka sylnykh ta slabkykh storin miasopererobnykh pidpryiemstv Ukrainy; za red.: M. I. Zveriakova (gol. red.) ta in.], Socio-economic research bulletin; Vìsnik socìal'no-ekonomìčnih doslìdžen' (ISSN 2313-4569), Odessa National Economic University, Odessa, Issue 1, No. 60, pp. 281–288.

Abstract. *The development trends of meat processing enterprises of Ukraine in three main directions (the analysis of efficiency indicators of production resource use, analysis of financial resources use efficiency and the analysis of indicators of business activity level) by grouping them according to sales profitability level are revealed in the article. The analytical evaluation of the strengths and weaknesses of meat processing industry is carried out in the work. This gave the opportunity to identify priority ways of further development of the investigated business entities to enhance the effectiveness of their industrial and financial activity, and to strengthen their financial stability. Relevant activities to further enhance the functioning efficiency of meat processing enterprises are suggested.*

Keywords: *analytical evaluation; strengths and weaknesses; performance management; productive capacity; financial resources; business activity; functioning efficiency.*

JEL classification: *L100*

Постановка проблеми в загальному вигляді. В сучасних ринкових умовах проблеми аналітичної оцінки сильних та слабких сторін підприємств різних галузей економіки набувають все більшої актуальності. Успішна життєдіяльність будь-якого суб'єкта господарювання переважно залежить саме від своєчасного виявлення та нейтралізації негативного впливу слабких сторін виробничо-господарської діяльності підприємств й посилення їх сильних сторін. З метою виявлення пріоритетних шляхів подальшого розвитку в напрямку підвищення рівнів прибутковості підприємств м'ясопереробної галузі, актуальною стає аналітична оцінка їх сильних та слабких сторін. Саме тому від вдало обраних та реалізованих на практиці аналітичних методів оцінки залежить розробка відповідних управлінських рішень, спрямованих на нарощування конкурентних переваг вітчизняних підприємств.

Аналіз досліджень і публікацій останніх років. Аналітичною оцінкою сильних та слабких сторін підприємств різних галузей промисловості займалися такі вітчизняні вчені як: Н. А. Волкова, О. А. Антипов, Н. С. Шевчук, Т. Ф. Григораш, Н. Г. Слободян, В. Я. Фаріон, В. І. Отенко, О. Г. Янковий та ін. Так, О. А. Антипов, Н. С. Шевчук, Т. Ф. Григораш з метою проведення аналітичної оцінки сильних та слабких сторін підприємств звертають увагу на аналіз саме виробничих та фінансових ресурсів. На думку Н. Г. Слободяна, особливу увагу в сучасних умовах потрібно звертати на аналіз і прогнозування фінансової стійкості підприємства. О. Г. Янковий вважає за доцільне під час оцінювання переваг та недоліків під час виробничо-фінансової діяльності підприємств робити акцент на CVP-аналізі.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Питання розробки методичних рекомендацій щодо практичного використання аналітичних методів оцінки сильних та слабких сторін виробничо-фінансової діяльності підприємств залишаються відкритими і потребують поглиблених досліджень. Вище зазначені питання свідчать про те, що порядок практичної реалізації аналітичної оцінки сильних та слабких сторін м'ясопереробних підприємств є вельми цікавим з наукової точки зору, оскільки містить багато дискусійних аспектів, які потребують подальшого наукового дослідження.

Постановка завдання. Метою статті є виявлення сильних та слабких сторін виробничо-фінансової діяльності м'ясопереробних підприємств та їх детальна аналітична оцінка задля визначення шляхів подальшого розвитку в напрямку підвищення рівню прибутковості підприємств м'ясопереробної галузі України. Пріоритетним завданням статті є надання ґрунтовних рекомендацій та пропозицій щодо підвищення ефективності функціонування вітчизняних м'ясопереробних підприємств.

Виклад основного матеріалу дослідження. Стабільність, успішність та прибутковість будь-якого суб'єкту господарювання залежить значною мірою від його здатності вчасно ідентифікувати негативні прояви зовнішнього та внутрішнього середовища, які є причинами виникнення слабких місць у виробничо-фінансовій діяльності підприємства, та посилити сильні сторони, що втілюються у його перевагах.

З метою виявлення та оцінки сильних й слабких сторін м'ясопереробних підприємств доцільно провести групування, що дозволить виявити особливості і характерні риси досліджуваних суб'єктів господарювання та закономірності їх розвитку. Для групування були використані дані фінансової звітності тридцяти п'яти м'ясопереробних підприємств, які належать до основних п'яти регіонів України та є найбільш показовими їх представниками. В якості групувальної ознаки було обрано рентабельність продажу, оскільки цей показник має найбільш глибоке економічне значення, адже характеризує ефективність виробничої та комерційної діяльності. Враховуючи теоретичні основи статистики всі досліджувані м'ясопереробні підприємства були розподілені на чотири групи за рівнем рентабельності продажу [1, с.295] (табл. 1).

Таблиця 1

Групування м'ясопереробних підприємств України за рівнем рентабельності продажу

Група	Інтервал	Кількість підприємств	Середнє значення рентабельності продажу
I	до (– 8,5)	7	-11,7
II	від (-8,5) до 0	9	-0,7
III	від 0,1 до 8,5	10	5,0
IV	від 8,5 та більше	9	13,7

Із розподілу м'ясопереробних підприємств по групах за рівнем рентабельності продажу (табл. 2) видно, що до першої групи, тобто підприємств з найбільшим рівнем збитковості продажу належать ті, які функціонують в Північному регіоні.

Таблиця 2

Розподіл м'ясопереробних підприємств по групах

Група	Кількість підприємств	Назва підприємства
I	7	ПАТ «Коростенський м'ясокомбінат»; ПАТ «Бердичівський м'ясокомбінат»; ПрАТ «Жовтоводський м'ясопродкомбінат»; ТОВ «Одеський м'ясопереробний завод»; ПАТ «Конотопм'ясо»; ПАТ «Кременчукм'ясо»; ПАТ «Ніжинський м'ясокомбінат»
II	9	ПрАТ «Дрогобицький м'ясокомбінат»; ТОВ «Антонівський м'ясокомбінат»; ПП «Гармаш»; ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат»; ТОВ «Гаврилівка»; ПП «Південь-М'ясо»; ТОВ «Салтівський м'ясокомбінат»; ТОВ «Ювілейний м'ясокомбінат»; ПАТ «Мелітопольський м'ясокомбінат»
III	10	ТОВ «Бердянські ковбаси»; ПрАТ «Ковельські ковбаси»; ТОВ «ФаваритПлюс»; ТОВ «ВЕККА»; ПрАТ «Українські ковбаси»; ПАТ «Тростянецький м'ясокомбінат»; ТОВ «М'ясний дім»; ТОВ «Ятрань»; ТОВ «Глобінський м'ясокомбінат»; ТОВ «Онісс»
IV	9	ПАТ «Богодухівський м'ясокомбінат»; ДОЧП «Івано-Франківського м'ясокомбінату» «Івано-Франківські ковбаси»; ТОВ «Лібра»; ПАТ «Івано-Франківський м'ясокомбінат»; ПрАТ «Одеський м'ясокомбінат»; ПАТ «Козятинський м'ясокомбінат»; ПП «Золотой теленок»; ПАТ «Охтирський м'ясокомбінат»; ПрАТ «Експериментальний м'ясопереробний завод»

Так, найбільший збиток від основної операційної діяльності (понад 15%) отримало ПАТ «Коростенський м'ясокомбінат», проте таким суб'єктам господарювання як ПП «Золотой теленок», ПАТ «Охтирський м'ясокомбінат» та ПрАТ «Експериментальний м'ясопереробний завод» навпаки протягом аналізованого періоду вдалося досягнути найвищого рівня прибутковості (понад 15%) та опинитися в 4 групі, де знаходяться переважно підприємства Південного регіону. До другої групи із рівнем збитковості продажу від 8,5% до 0 належить дев'ять підприємств. Десять підприємств, п'ять із яких належать до Центрального регіону, опинилися в третій групі з рівнем рентабельності продажу від 0,1% до 8,5%.

У кожній групі були розраховані середні значення показників ефективності використання виробничих та фінансових ресурсів (табл. 3 та 4), рівня ділової активності (табл. 5).

Таблиця 3

Групування м'ясопереробних підприємств України за показниками ефективності використання виробничих ресурсів у 2015 році

№	Показники	I	II	III	IV	Відхилення		
						IV від I	IV від II	IV від III
1	Озброєність основними засобами 1 працюючого	3550	2994	1121	11523	7972,8	8529,2	10401,9
2	Віддача основних засобів	3,659	5,017	5,249	4,703	1,043	-0,314	-0,546
3	Матеріаловіддача	1,320	2,463	3,688	3,852	2,532	1,389	0,164
4	Частка виробничо-технічного потенціалу в складі майна підприємства	0,550	0,510	0,479	0,503	-0,046	-0,007	0,025
5	Коефіцієнт співвідношення темпів зростання сукупних витрат підприємства до темпів зростання його сукупних доходів	0,952	1,124	1,025	1,001	0,049	-0,123	-0,024
6	Ефект виробничого левериджу	1,077	5,753	6,100	0,726	-0,351	-5,028	-5,374

У сучасних умовах успішна діяльність будь-якого підприємства визначається переважно ефективним функціонуванням системи управління майном. Показник віддачі основних засобів характеризує не тільки ступінь використання основних засобів, але й досягнутий до нинішнього часу рівень корисної віддачі капіталізованих в основні засоби коштів [2, с.109].

Найнижчий рівень ефективності використання основних засобів спостерігається на підприємствах I групи – коефіцієнт віддачі основних засобів там складає 3,66 грн. Відмітимо, що на підприємствах III та IV групи даний показник найвищий та складає в середньому 5,02 грн. та 5,25 грн. відповідно. Ця позитивна тенденція свідчить про ефективне використання основних засобів у фінансово-господарській діяльності підприємств цих груп.

Раціональне використання матеріалів є істотним чинником зростання виробництва і зниження собівартості продукції, а отже, збільшення прибутку і рівня рентабельності [3, с.73]. Тому одним із важливих показників при аналізі ефективності використання виробничих ресурсів є матеріаловіддача. Проведені дослідження виявили, що найвищий рівень ефективності використання матеріалів спостерігається на підприємствах III та IV груп, рівень матеріаловіддачі яких знаходився на рівні 3,69 грн. та 3,85 грн. відповідно.

Унікальна комбінація наявного виробничого потенціалу підприємства з нагромаджуним досвідом його використання і сформованим іміджем є запорукою успішного та ефективного функціонування будь-якого суб'єкту господарювання. На підприємствах III групи питома вага виробничого потенціалу в активах найменша серед груп та складає 47,9%, проте його віддача найбільша, що підтверджується позитивною динамікою таких показників як матеріаловіддача та віддача основних засобів. Обернена тенденція характерна для підприємств I групи, оскільки з наявністю найбільшої частки виробничого потенціалу в складі майна їм не вдалося ефективно його використати.

Протилежна ситуація склалася в I та II групах, питома вага виробничого потенціалу в структурі активів яких понад 50%, але їм не вдалося досягнути високих позначок його віддачі. Проте підприємства IV групи зуміли під час досліджуваного періоду ефективно використовувати наявні виробничі ресурси що, у свою чергу, забезпечує безперервне та прибуткове їх функціонування.

Одним із важливих аналітичних показників є коефіцієнт співвідношення темпів зростання сукупних витрат підприємства до темпів зростання його сукупних доходів, оскільки перевищення цим показником рекомендованого значення (>1) зумовлює тенденцію до генерування чистих збитків, яка поступово призводить до зменшення власного капіталу організації. Найбільше значення цього показника 1,12, що має місце на підприємствах II групи. В III та IV групах коефіцієнт співвідношення темпів зростання сукупних витрат до

темпів зростання сукупних доходів знаходився майже на однаковому рівні – 1,03 та 1,0 відповідно.

Важливою характеристикою фінансово-господарської діяльності підприємства є виробничий левериджа та його ефект. Цей показник характеризується можливістю впливати на формування прибутку від реалізації продукції шляхом зміни обсягу реалізованої продукції та співвідношення змінних і постійних витрат [4, с.55].

Проведений аналіз виявив, що середнє значення ефекту виробничого левериджу в I та III групах є найбільшим та становить 5,75% та 6,1% відповідно. Його високий рівень свідчить про те, що навіть незначна зміна в обсягах виробництва може призвести до істотної фінансової нестабільності. На підприємствах I групи значення цього показника знаходиться на рівні 1,08%, тобто падіння чистої виручки від реалізації продукції на 1% може призвести до зменшення прибутку на 1,08%. У IV групі значення ефекту виробничого левериджу найменше та знаходиться на рівні 0,73%, тобто прибуток на підприємствах цієї групи найменш чутливий до зміни структури собівартості та обсягу реалізації продукції.

Проведений аналіз показників ефективності використання фінансових ресурсів показав (табл. 4), що найбільш автономними від зовнішніх джерел фінансування активів є підприємства I та IV груп, коефіцієнт автономії яких становив 48%. Підприємства II та III груп змогли профінансувати фінансово-господарську діяльність за свій рахунок лише на 38% та 34% відповідно.

Найменший фінансовий ризик був характерний для підприємств I та IV груп – 1,470 та 1,344, проте ці значення значно перевищують рекомендовані – менше 1. Підприємства II та III груп характеризуються надзвичайно високими значеннями фінансового ризику – 3,438 та 3,094, що свідчить про високу ймовірність їх банкрутства у випадку виникнення несприятливих ситуацій під час їх фінансово-господарської діяльності [5, с.242].

Майже всі досліджувані підприємства не спрямовували власний капітал в оборотні засоби, що підтверджується негативною динамікою коефіцієнта маневреності власного капіталу та коефіцієнта забезпеченості запасів власними оборотними засобами. Так, коефіцієнт маневреності власного капіталу в середньому в усіх групах має від'ємне значення, що свідчить про те, що кошти вкладені у важко реалізовані активи (основні засоби), в той час, коли оборотний капітал формувався за рахунок позикових коштів.

Підприємства I, II та III груп є неліквідними та неплатоспроможними за коефіцієнтом швидкої ліквідності. Так, в середньому по II та III групах підприємствам за рахунок грошових коштів та дебіторської заборгованості вдалося покрити 79% та 71% поточних зобов'язань (рекомендоване значення 80–100%), а підприємствам I групи взагалі лише 43%.

Таблиця 4

Групування м'ясопереробних підприємств України за показниками ефективності використання фінансових ресурсів в 2015 році

№	Показники	I	II	III	IV	Відхилення		
						IV від I	IV від II	IV від III
1	Коефіцієнт автономії	0,479	0,381	0,343	0,480	0,001	0,099	0,137
2	Коефіцієнт фінансового ризику	1,470	3,438	3,094	1,344	-0,126	-2,094	-1,750
3	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	-0,969	-0,811	-0,730	-0,569	0,399	0,242	0,161
4	Коефіцієнт забезпеченості запасів власними оборотними коштами	-0,065	-1,287	-1,158	-2,087	-5,022	-0,800	-0,929
5	Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,430	0,793	0,714	1,893	1,463	1,100	1,179
6	Коефіцієнт загальної ліквідності	1,509	1,891	1,702	5,071	3,562	3,180	3,369

Найбільш прибутковим підприємствам, які належать до IV групи, характерне перевищення в понад 2 рази значень коефіцієнтів швидкої та загальної ліквідності рекомендованих значень. Ця тенденція вказує на присутність значного надлишку на поточних рахунках грошових коштів, що може призвести в майбутньому до їх знецінення та втрати потенційної можливості отримання додаткового доходу від вдалого їх використання в операційній або інвестиційній діяльності, неефективне нарощування запасів та катастрофічного нарощування дебіторської заборгованості.

При аналізі ділової активності в більшості з груп варто відзначити, що оборотність оборотних активів склала 3,98 та 3,02 разів за рік у III та IV групах відповідно (табл. 5). Найменше обертів за рік, а саме 2,69 разів, здійснили оборотні кошти на підприємствах I групи, а на підприємствах, які входять до II групи оборотний капітал встиг обернутися найбільшу кількість разів за рік, тобто 6,5 рази.

Протягом аналізованого періоду всім групам характерні високі значення коефіцієнта оборотності запасів, що, у свою чергу, вказує на зменшення виробничих запасів, незавершеного виробництва та про збільшення попиту на готову продукцію цих підприємств [6, с.30].

На підприємствах I та III груп вони обертаються 13 разів на рік, у IV групі – понад 14 разів, тоді як у II групі – майже 20 разів.

Таблиця 5

Групування м'ясопереробних підприємств України за показниками рівня ділової активності в 2015 році

№	Показники	I	II	III	IV	Відхилення		
						IV від I	IV від II	IV від III
1	Коефіцієнт оборотності оборотних активів	2,688	6,504	3,979	3,016	0,329	-3,487	-0,963
2	Коефіцієнт оборотності запасів	13,61	19,95	13,11	14,41	0,798	-5,540	1,293
3	Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості за товари, роботи та послуги	9,075	16,83	8,821	13,19	4,122	-3,636	4,376
4	Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості за товари, роботи та послуги	11,36	15,49	7,823	13,07	1,714	-2,428	5,248
5	Коефіцієнт співвідношення термінів погашення дебіторської та кредиторської заборгованості за товари, роботи та послуги	0,805	2,083	2,032	1,814	1,009	-0,269	-0,218
6	Коефіцієнт співвідношення темпів зростання дебіторської заборгованості за товари, роботи та послуги до темпів зростання чистої виручки від реалізації продукції підприємства	1,004	1,137	1,171	0,931	-0,073	-0,206	-0,240
7	Коефіцієнт співвідношення точки критичного обсягу продажу до чистої виручки від реалізації продукції	-0,07	0,692	0,780	0,604	0,676	-0,088	-0,176

Найменше значення коефіцієнта оборотності дебіторської заборгованості характерне для I та III груп, в яких заборгованість покупців та клієнтів перед підприємствами цих груп в середньому обертається лише 9,1 та 8,8 разів, тоді як у IV групі – понад 13 разів, а в II групі – 17 разів. Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості в групах дещо відрізняється: найбільше, а саме 15,5 разів вона обертається в II групі, 13,1 рази – у IV, 11,4 – у I та лише 7,8 разів – в III групі.

Підприємствам II, III та IV груп характерне значне перевищення термінів погашення дебіторської над темпами погашення кредиторської заборгованості за товари, роботи та послуги, що може призвести до так званого технічного банкрутства, яке пов'язане зі значним відтоком засобів підприємств з обороту і неможливістю вчасно погашати заборгованість перед кредиторами.

Протягом аналізованого періоду на підприємствах усіх груп спостерігається зменшення готівки в обороті, що підтверджується негативними значеннями коефіцієнта співвідношення темпів зростання дебіторської заборгованості до темпів зростання чистої виручки від реалізації продукції [7, с.234].

Отже, розглянувши сильні та слабкі сторони м'ясопереробних підприємств по групах, можна стверджувати, що на рівень їх ефективності функціонування впливають різні чинники. Так, на досягнуті результати діяльності підприємств І групи найбільше впливають такі фактори як коефіцієнт співвідношення точки критичного обсягу продажу до чистого доходу, коефіцієнт співвідношення темпів зростання сукупних витрат підприємства до темпів зростання його сукупних доходів, коефіцієнт автономії, коефіцієнт фінансового ризику, коефіцієнт забезпеченості запасів власними оборотними коштами, коефіцієнт швидкої ліквідності.

Стримувальними факторами для м'ясопереробних підприємств ІІ групи є: коефіцієнт співвідношення темпів зростання дебіторської заборгованості до чистої виручки від реалізації продукції підприємства; коефіцієнт співвідношення темпів зростання сукупних витрат підприємства до темпів зростання його сукупних доходів; коефіцієнт оборотності запасів; коефіцієнт забезпеченості запасів власними оборотними коштами; коефіцієнт співвідношення термінів погашення дебіторської та кредиторської заборгованості за товари, роботи та послуги; коефіцієнт фінансового ризику.

Визначальними факторами, які впливають на ефективність функціонування підприємств м'ясопереробної галузі ІІІ та ІV груп є такі фактори як: віддача основних засобів; матеріаловіддача; коефіцієнт співвідношення темпів зростання сукупних витрат підприємства до темпів зростання його сукупних доходів; коефіцієнт оборотності оборотних активів; коефіцієнт маневреності власного капіталу; коефіцієнт забезпеченості запасів власними оборотними коштами.

Висновки і перспективи подальших розробок. У результаті дослідження було виявлено тенденції щодо розвитку підприємств м'ясопереробної галузі, згрупованих за рівнем рентабельності продажу та проведено детальну аналітичну оцінку їх сильних та слабких сторін в трьох основних напрямках (аналіз показників ефективності використання виробничих ресурсів, аналіз ефективності використання фінансових ресурсів та аналіз показників рівня ділової активності). Своєчасно проведена аналітична оцінка подібного роду дозволяє на ранній стадії виявити сигнали негативного впливу зовнішнього й внутрішнього середовища на функціонування м'ясопереробних підприємств та ідентифікувати пріоритетні шляхи подальшого розвитку в напрямку підвищення рівнів ефективності досліджуваних суб'єктів господарювання.

Враховуючи проведену аналітичну оцінку слабких сторін м'ясопереробних підприємств України, пропонуємо відповідні рекомендації, спрямовані на нейтралізацію їх негативного впливу на виробничо-фінансову діяльність підприємств м'ясопереробної галузі, а саме: рефінансування дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги та в розрахунках; недопущення зростання неліквідних залишків товарно-матеріальних цінностей; розрахунок платіжного календаря; впровадження системи управління якістю продукції [8, с.20]; створення власної сировинної бази; використання та збільшення позикового капіталу до тих мір, поки його використання призводить до збільшення рентабельності загального капіталу та ефекту фінансового левериджу.

Практичне впровадження наведених рекомендацій дозволить підприємствам м'ясопереробної галузі ефективно використовувати власний виробничий потенціал, зберігати при цьому свої позиції на відповідному ринку та розширювати певний його сектор, через постійний пошук та реалізацію виявлених резервів в умовах обмеженості ресурсів та впливу факторів зовнішнього середовища.

Перспективою подальших досліджень у визначеному питанні може розглядатися формування нових напрямків удосконалення методики аналітичного оцінювання сильних та слабких сторін м'ясопереробних підприємств України.

Література

1. *Волкова Н. А. Аналітична оцінка оптимізації фінансових ресурсів / Н. А. Волкова // Комунальне господарство міст: зб. наук. праць Харківської національної академії міського господарства. – Харків. – 2011. – № 100. – С. 248–252.*
2. *Антипов О. А. Показник фондовіддачі в системі управління майном на підприємстві / О. А. Антипов // Економічний вісник Донбасу. – 2009. – № 1 (15). – С. 109–113.*
3. *Шевчук Н. С. Анализ материальных ресурсов в управлении конкурентоспособностью предприятия / Н. С. Шевчук, О. Н. Гайдаенко // Экономика: теория и практика. – 2014. – № 2. – С. 70–75.*
4. *Григораш Т. Ф. Формування джерел фінансових ресурсів підприємства та управління ними / Т. Ф. Григораш, Я. Я. Губенко, К. В. Панич // Молодий вчений. – 2014. – № 11 (14). – С. 54–56.*
5. *Слободян Н. Г. Аналіз і прогнозування фінансової стійкості підприємства в сучасних умовах: методологія і практика / Н. Г. Слободян // Економічний аналіз: зб. наук. праць. – 2014. – № 2. – С. 239–245.*
6. *Фаріон В. Я. Аналітична оцінка ділової активності та рентабельності підприємств / В. Я. Фаріон // Інноваційна економіка. – 2013. – № 10. – С. 27–33.*
7. *Отенко В. І. Формування аналітичного інструментарію оцінки ефективності діяльності підприємства / В. І. Отенко // БІЗНЕС ІНФОРМ. – 2013. – № 5. – С. 232–237.*
8. *Янковий О. Г. Управління беззбитковістю на рівні підприємства за допомогою CVP-аналізу / О. Г. Янковий, В. О. Янковий // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. – 2015. – № 1 (72). – С. 12–25.*

References

1. *Volkova, N. A. (2011), «Analytical evaluation of financial resources optimization» [Analitychna otsinka optymizatsii finansovykh resursiv], Cities utilities: collection of scientific works of the Kharkiv National Academy of Municipal Economy, No. 100, pp. 248–252 (ukr)*
2. *Antipov, O. A. (2009), «Value of capital productivity in the system management of the company's property management» [Pokaznyk fondoviddachi v systemi upravlinnia mainom na pidpryiemstvi], Economic Bulletin of Donbass, No. 1 (15), pp. 109–113 (ukr)*
3. *Shevchuk, N. S. (2014), «Analysis of material resources in the enterprise competitiveness management» [Analiz materialnykh resursov v upravlenii konkurentosposobnostyu predpriyatiya], Economics: Theory and Practice, No. 2, pp. 70–75 (rus)*
4. *Grigorash, T. F. (2014), «Forming of sources of enterprises' financial resources and their management» [Formuvannia dzherel finansovykh resursiv pidpryiemstva ta upravlinnia nymy], Young scientist, No. 11 (14), pp. 54–56 (ukr)*
5. *Slobodian, N. H. (2014), «Analysis and forecasting of enterprise financial viability in modern terms: methodology and practice» [Analiz i prohnozuvannia finansovoi stiikosti pidpryiemstva v suchasnykh umovakh: metodolohiia i praktyka], Economic analysis, No. 2, pp. 239–245 (ukr)*
6. *Farion, V. Ya. (2013), «Analytical assessment of business activity and profitability» [Analitychna otsinka dilovoi aktyvnosti ta rentabelnosti pidpryiemstv], Innovative Economy, No. 10, pp. 27–33 (ukr)*
7. *Otenko, V. I. (2013), «Formation of analytical tools for assessing the effectiveness of the company» [Formuvannia analitychnoho instrumentariiu otsinky efektyvnosti diialnosti pidpryiemstva], BUZINESS INFORM, No. 5, pp. 232–237 (ukr)*
8. *Yankovyi, O. G. (2015), «Profitability management at enterprise by means of CVP-analysis» [Upravlinnia bezzbytkovistiu na rivni pidpryiemstva za dopomohoiu CVP-analizu], Foreign trade: economics, finance, law, No. 1 (72), pp. 12–25 (ukr)*

Стаття надійшла до редакції 15.02.2016.